

گزینش سازه‌های مطلوب در هماهنگی با فضای حسی معماری

عطاله عرفانی^۱، علیرضا مسعود^۲

۱- مدرس دانشگاه ایرانمهر قروه.

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری دانشگاه ایرانمهر قروه، کردستان.

ar.masoud@irm.ac.ir

چکیده

پیوند فرم معماری و سازه براساس شواهد بسیار در معماری سنتی ایران به خصوص سلجوقی و تیموری و در اروپا (بویژه گوتیک) و همچنین معماری بومی اکثر کشورهای جهان وجود داشته است. و در معماری های جدید مانند معماری های، تک از سازه به عنوان زیبایی در معماری استفاده میشود در این مقاله سعی بر آن شده که با شناخت و جایگزینی سازه های مدرن به جای سازه های سنتی که البته با تکنولوژی زمان خود هماهنگ بوده معماری سنتی را با سازه جدید تلفیق کنیم تا این دو خویشاوند (معماری و سازه) زیبایی و استواری جدیدی را با حفظ عناصر و حس معماری سنتی شکوفا کنند. بی تردید زیبایی یک اثر معماری به هماهنگی و یکپارگی فرم سازه و فضای معماری است. پیوند بین فرم معماری سنتی و سازه های مدرن میتواند تندیس خاصی را پدید آورد که حاصل خلاقیت در سازه، فرم معماری و فن‌آوری های ویژه ای در ساخت و همچنین ارتقاء و حفظ معماری ایرانی باشد.

واژگان کلیدی: سازه های سنتی، سازه های مدرن، سازه و معماری، هایتک.

۱- مقدمه

درست است که سازه در معماری امروزی به عنوان اولین مسئله مهم بر پا سازی فضا و پایداری بنا مطرح است اما، کم تر مانند معماری گذشته (سنتی) به عنوان مسئله‌ای زیباشناسی و کارکردی به آن در مراحل طراحی و ساخت نگریسته میشود. زیرا که زیباشناسی یک اثر معماری در معماری گذشته هماهنگی و نمایش سازه به عنوان بخشی از اثر معماری بوده. و برای ایستایی و پایداری این فرمها به مسائل سازه ای و ایستایی توجه می شد که عمدتاً بوسیله دیوارها و طاقی ها جرزهای باربر این امر صورت می پذیرفت. انقلاب صنعتی تحول شگرفی در همه عرصه ها ایجاد کرده بخصوص با کشف فولاد جایگزینی ستون فولادی بعنوان عنصر باربر و همچنین حذف عناصر باربر سنتی و در اینوادی خلق آثار معماری و ایجاد فرم های نوین و بدیعی که در گذشته تصور آن ممکن نبود به منصفه ظهور رسید از این رو حذف دیوار های باربر و جرز ها به طراحان امکان بیشتری در طرح پلان آزاد و همچنین نمای آزاد داده است و این امر باعث تحول و گسترش فضایی در معماری شد. این عوامل باعث پیشرفت و توسعه روز افزون معماری غرب با حفظ فرهنگ خویش و عفول معماری ایرانی با دور شدن از فرهنگ و سنت های خویش و تقلید از معماری غرب شده. به دلیل عدم شناخت و آگاهی مردم و معماران از معماری سنتی ایرانی نگاه مردم و معماران به معماری ایرانی نگاهی شد به کهنگی و به گذشته و قدیمی بودن و ناکارآمد بودن نسبت به این عصر و مانع توسعه و همچنین غیر قابل تغییر و توسعه و نگاه به معماری های غربی نگاهی به تکنولوژی به پیشرفت و توسعه، رو به جلو حرکت کردن ، معماری بدون خطا و بهترین راه حل برای زندگی امروزی از طرف دیگر باید گفت که معماری و شهرسازی امروز ما ایده ای برای توسعه معماری نداشته و معماری ایرانی را با این تفکر که معماری سنتی جوابگو نیست از بین برده است.